

TAMPERE

19.9.2022

HERVANTA, Ahvenisjärven koulun laajennus, Asemakaava nro 8806

Diaarinumero: TRE: 342/10.02.01/2020

PALAUTE- JA VASTINERAPORTTI

Asemakaavaehdotuksesta
nähtävilläoloaikana 16.12. 2021–28.1.2022 saadut lausunnot (yhteensä 2 kpl)
ja teknisluonteinen kommentti

viranomaisilta ja hallintokunnilta (3 kpl)
osallisilta 0

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>Pirkanmaan Ely-keskus:</p> <p>Pirkanmaan ELY-keskus on valmisteluvaiheessa suositellut rakennuksen säilyttävää vaihtoehtoa rakennetun kulttuuriympäristön säilyttämisen sekä ilmastotavoitteiden takia. ELY-keskus toteaa edelleen, että säilyttävä vaihtoehto olisi ollut valmisteluvaiheessa todetuista näkökulmista suotava ratkaisu. Pirkanmaan ELY-keskus pitää positiivisena, että koulurakennuksen rakennustapaa on ohjattu koostumaan useammasta pienemmästä osasta, tuoden varsin laajalle uudistuvalla alueella ihmisen mittakaavaa. Rakennustavan suhteen voisi mahdollisuuksien mukaan tuoda kaavamääräyksiin muitakin laadullisia vaatimuksia, jotta koulun rooli alueen identiteettiä tukevana rakennuksena vahvistuu. Kaavaehdotuksessa esitetyt vehreyteen ja hulevesien hallintaan liittyvät kaavamääräykset viittaavat viherkertoimeen. Kaavaehdotuksen oheismateriaalina oleva viherkerroinlaskelma osoittaa tavoiteviherkertoimen merkittävän ylittymisen. Jos alueelle tavoitellaan kaavan liiteaineistona olevan viitesuunnittelun ja pihasuunnittelun tasoista vehreyttä, voisi kaavamääräyksiä kehittää ympäristön käsittelyn osalta vaativampaan suuntaan. Myös hulevesien käsittelyn suhteen olisi hyvä kehittää kaavamääräyksiä.</p>	<p>Rakennusten jatkosuunnittelua ohjaa mm. kaupunkikuvatoimikunta.</p> <p>Ympäristön arvojen säilymiseen tähtäävä yleismääräys lisätty kaavaan.</p>	<p>Kaavaan on lisätty yleismääräys: Alueen luonteen kannalta merkittävät avokalliot ja puut tulee säilyttää.</p>
<p>Pirkanmaan maakuntamuseo:</p> <p>Maakuntamuseo on antanut aikaisemmin lausunnot kaavahankkeen osallistumis- ja</p>	<p>Selostusta täydennetään esitetyllä tavalla.</p>	<p>Kulttuuriympäristöön kohdistuvien vaikutusten arviointia on tarkennettu kaavaselostuksessa.</p>

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>arviointisuunnitelmasta (diar. 704/2020) sekä kaavaluonnoksesta (diar. 474/2021). Lausunnoissaan maakuntamuseo on tuonut esiin koulurakennuksen kulttuurihistorialliset, kaupunkikuvalliset ja arkkitehtoniset arvot, jotka on määritelty Hervannan kaupunginosaa ja Ahvenisjärven koulua koskevissa selvityksissä. Maakuntamuseo on todennut aikaisemmissa lausunnoissaan, että laaditut selvitykset ja yleiskaavamääräys alueen kulttuuriarvojen huomioimisesta puoltavat rakennuksen säilyttämistä, peruskorjaamista ja laajentamista asemakaavan luonnosvaiheen vaihtoehdon A mukaisesti. Näin olisi mahdollistettu rakennukseen ja aluerakenteeseen liittyvät arvojen – massoittelemisen, toiminnallisuuden, suunnitteluidean ja maisemapiirteiden säilyminen.</p> <p>Asemakaavan valmisteluvaiheen jälkeen Tampereen kaupunki linjasi, että luonnosvaihtoehtoista jatkosuunnitteluun valittaisiin uudisrakentamiseen perustuva vaihtoehto B. Ehdotusvaiheen suunnittelussa kaupunkikuvan ja korttelirakenteen arvoja on pyritty huomioimaan ottamalla uudisrakentamiseen vaikutteita nykyisen koulurakennuksen kaupunkikuvallisesta ilmeestä. Luonnosvaiheessa saadun palautteen pohjalta laaditun vastineraportin mukaan uudisrakentamisen vaihtoehtoa on kehitetty mukailemaan alkuperäistä kaupunkikuvaa ja korttelirakennetta. Maakuntamuseo toteaa, että alkuperäiseen vaihtoehto B:hen verrattuna ehdotusvaiheessa esitetyn kaltainen, useaan massaan jaoteltu uudisrakennus</p>		

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>yhdykäytävineen onkin paremmin sopeutettu ympäröivään kaupunkimaisemaan.</p> <p>Maakuntamuseo pitää myönteisenä olemassa olevan puuston ja luonnonkasvillisuuden (metsänpohjan) osoittamista säilytettäväksi pihasuunnitelmassa. Tämä edesauttaa Hervannalle tyypillisen luonnonmukaisen metsäkasvillisuuden ja kookkaiden puiden säilymistä suunnittelualueella. Rakennuksen kulttuurihistorialliset arvot ovat heikentyneet vuonna 2009 tehtyjen mittavien julkisivukorjausten myötä, kun elementtitekniikan tunnusomaiset piirteet peittyivät uusien pintojen alle. Tästä syystä maakuntamuseo katsoo, että koulun purkaminen on mahdollista, joskin valitettavaa. Asemakaavassa tontille on esitetty yksi laaja rakennusala. Sen puitteissa uuden koulurakennuksen ja päiväkodin suunnittelussa on erilaisia vaihtoehtoja. Rakennukset saavat olla korkeintaan nelikerroksisia. Kaavamääräyksen mukaan rakennusoikeus tulee jaotella useampaan toisiinsa liitettyyn massaan. Rakennusosalalle osoitettu kerrosala on 19 500 k-m².</p> <p>Koulurakennuksen purku ja korttelin uudelleenrakentaminen vaikuttaa voimakkaasti sen lähiympäristöön, sillä koulu on ollut ympäristössään näkyvä julkinen rakennus Opiskelijankadun puolelta ja kaukonäkymässä Lindforsinkadun suunnasta. Uusi kookkaampi koulu tulee näkymään kaupunkikuvassa aikaisempaa enemmän. Tontilla nykyisin oleva koulurakennus on osa Länsi-Hervannan vanhinta kaava-aluetta vuodelta 1971 ja edustaa toiminnallisilta</p>		

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>ja maisemallisilta piirteiltään Hervannalle tyypillistä kaupunkiympäristöä. Arkkitehti Harry W. Schreckin suunnittelema, vuonna 1973 valmistunut, koulurakennus on rakennusteknisesti ja materiaalivalintojen osalta ajalleen tyypillinen. Kolmeen erilliseen, mutta lasisten yhdyskäytävien yhdistämään rakennusmassaan jäsenneilty solukoulurakennus kuitenkin poikkeaa aikakautensa tyypillisesti kampamaisen järjestelmällisistä koulurakentamisen tilaratkaisuista. Myös ulkoarkkitehtuurin jäsentely on ollut tavallisuudesta poikkeavaa. Kun koulurakennus puretaan, siihen liittyvät, selvityksissä määritellyt arvot menetetään ja lähialueen ajallisesti yhtenäinen kaupunkikuva muuttuu. Maakuntamuseo huomauttaa, että purkamisen vaikutuksia kulttuuriympäristöön ei ole riittävästi arvioitu kaavaselostuksessa, jota tulee tältä osin täydentää. Hyväksytty kaavaehdotus pyydetään toimittamaan Pirkanmaan maakuntamuseolle tiedoksi.</p>		
<p>Pirkanmaan liitto: Aineistoon tutustumisen jälkeen totean, että Pirkanmaan liitto ei anna virallista lausuntoa nyt nähtäville asetetusta kaava-aineistosta. Asemakaavaselostusta olisi kuitenkin tarpeen täydentää (teknisluonteisesti) seuraavasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kaavaselostuksen kappaleeseen 3.2 Vaikutukset maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon (s.20) tulee lisätä laadittuun selvitykseen pohjautuva 	<p>Selostusta täydennetään esitetyllä tavalla.</p>	<p>Kaavaselostuksen kappaleeseen 3.2 on lisätty kuvaus purkavan uudisrakentamisen hiilijalanjälkivaikutuksista ja kappaleeseen 4.5 perustelut valitulle kaavaratkaisulle.</p>

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>kuvaus purkavan uudisrakentamisen hiilijalanjälkivaikutuksista.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kaavaselostuksen kappaleeseen 4.5 Asemakaavaratkaisun kehittyminen suunnittelun aikana (s.21) tulee lisätä perustelut valitulle kaavaratkaisulle.		